

BNR Zakendoen – interview met Jean-Paul Schaij, directeur Nationaal Groenfonds

17 mei 2017

Hier volgt een korte samenvatting.

Groene projecten zijn hip, zijn in trek en leveren winst op voor het milieu en de portemonnee. Het Groenfonds kan de financieringsaanvragen bijna niet meer aan en zij vrezen het investeringsloket te moeten sluiten omdat de bodem van de pot bijna in zicht is.

Hemmen: Bodem van de pot is in zicht? Hoe kan dat?

Schaij: Veel groene projecten weten ons te vinden op dit moment. Met name duurzame projecten, en energietransitie trajecten. Deze projecten vinden het moeilijk om financiering te krijgen bij reguliere banken.

Hemmen: U zegt dat de pot in augustus leeg is. Komen er nieuwe middelen?

Schaij: Op dit moment zijn we in gesprek met onze stakeholders en oprichters Rijk en Provincies. We hebben aan hen gevraagd “Vinden jullie nog steeds dat wij de goede dingen doen, en dat wij dit moeten voorzetten?” Het antwoord daarop was “ja”. Zij gaan nu samen met ons kijken hoe we het ‘loket’ open kunnen houden. We zouden dit jaar namelijk nog tussen de 70-80 mln euro kunnen uitzetten aan financieringen.

Hemmen: Welk soort projecten financiert het Nationaal Groenfonds?

Schaij: Wij financieren partijen die investeren in natuur (provinciale landschappen), bedrijven die ondernemen in, met en voor de natuur (groene ondernemers). Daarnaast financieren wij ook projecten die bijdragen aan verduurzaming van de landbouw, zoals natuurinclusief boeren, en technologische ontwikkelingen die de negatieve impact van de landbouw op de bodem, water en lucht tegengaan.

Hemmen: Waarom wil de bank niet in dergelijke projecten stappen?

Schaaij: Het gaat voornamelijk om kleinere projecten (> 2miljoen). Projecten die zich bevinden in een gereguleerde sector. Ze zijn vaak afhankelijk van veel wet- en regelgeving en subsidies. Het zijn voornamelijk nieuwe bedrijven, of bestaande bedrijven met vernieuwende initiatieven. De financieringen zijn arbeidsintensiever en risicovoller daardoor minder aantrekkelijk voor banken. Die kijken naar het financieel rendement. Het Groenfonds kijkt ook naar het maatschappelijk rendement. We vragen ons bij elk project af: 1. draagt een project bij aan de CO2 reductie (= kwaliteit) En 2. draagt een project bij aan de kwantiteit (aantal hectare).

Hemmen: Bent u ook goedkoper dan de bank?

Schaaij: Niet noodzakelijkerwijze. Maar bij ons is het loket altijd in tegenstelling tot lokale banken. We proberen goedkoper te zijn, maar het gaat wel om risicovolle projecten. Wij zijn een privaatrechtelijke stichting, we krijgen geen subsidie en moeten wel onze eigen broek ophouden.

Hemmen: 22 jaar Nationaal Groenfonds. Wat heeft u bijgedragen aan die doelstellingen?

Schaaij: Als voorbeeld is de financiering van de Ecologische hoofdstructuur (heet nu Natuurnetwerk Nederland) volledig via het Nationaal Groenfonds gegaan. En in de laatste 3 jaar hebben wij ca 1.000 hectare natuur gerealiseerd via investeringen in natuur. De bijdrage aan reductie van CO2 is 1,5 miljoen ton

Hemmen: Gaat het ook wel eens mis? Is dat de reden dat banken er niet instappen?

Schaaij: Het gaat natuurlijk ook wel eens mis, maar gelukkig niet vaak. Wij kunnen goed inschatten of project financieel haalbaar is. En daarom durven wij wel meer risico te nemen.

Hemmen: Waarom stappen de banken er dan niet in?

Schaaij: Je moet bereid zijn om hard en veel te werken in een sector waar je ook kennis moet opbouwen. In een sector met weinig 'easy scores'.

Hemmen: Maar elke bank (naast Triodos en ASN) wil iets met 'duurzaamheid'. Waarom stappen ze hier niet in?

Schaaij: In het Financieel Dagblad stond: CO2 was zelfs toegenomen. En grote oliemaatschappijen vinden duurzaamheid helemaal niet belangrijk. Dus je hebt ondernemers nodig met een groen hart én lef. Grote bedrijven als APG investeren liever in grote groene projecten (50- 100 miljoen), en overheid moet beleid minimaal vastzetten voor 10-20 jaar. Dan weten ze waar ze aan toe zijn. Wij juichen dat toe. Maar dat is niet genoeg. We moeten ook naar de kleinere projecten kijken. Banken hebben vaak 5-10 miljoen als ondergrens. Dus wij stappen in het gat van de kleinere projecten tot 2 miljoen. En soms samen met Triodos en ASN.

Hemmen: U kunt als Nationaal Groenfonds vaak het eerste zetje geven en dat vervolgens de bank er dan in stapt? Ziet u dat gebeuren?

Schaaij: Jazeker. Wij zetten vaak de eerste stap en kunnen zo ondernemers (privaat kapitaal) en de reguliere banken overtuigen om mee te investeren Het zogenaamde multipliereffect ligt vaak tussen

de 3 en 4. Als wij € 1 miljoen financieren, krijgen we vaak € 3 of € 4 miljoen euro aan investeringen uit een andere hoek.

Hemmen: Kunt u tot slot nog een voorbeeldproject noemen?

Schaaij: Een mooi voorbeeld is Bioblocks. Zij maken bouwblokken van plantenresten. In die plantenresten stikstof zit opgeslagen. Dat is niet goed voor de natuur. Deze blijft nu opgeslagen in dit bouwblok. Deze blocks leveren een bijdrage aan stikstofproblematiek, CO2 problematiek én gaat er ook geld terug naar de natuurbeheerder. 3 vliegen in 1 klap!